

Література

1. Neoinstitutionalism | social science. Encyclopedia Britannica (англ.)
<https://www.britannica.com/topic/neoinstitutionalism>
2. North, D. C. Institutions. Journal of Economic Perspectives, 1991. 5, p. 97–112
3. Pejovich, S. The effects of the interaction of formal and informal institutions on social stability and economic development. Journal of Markets and Morality, 1999. 2, p. 164–181.

References

1. Neoinstitutionalism | social science. Encyclopedia Britannica (англ.)
<https://www.britannica.com/topic/neoinstitutionalism>
2. North, D. C. Institutions. Journal of Economic Perspectives, 1991. 5, p. 97–112
3. Pejovich, S. The effects of the interaction of formal and informal institutions on social stability and economic development. Journal of Markets and Morality, 1999. 2, p. 164–181.

JEL Classification

Яна Олійник

*д.е.н., доцент, директор Інституту післядипломної освіти
ДННУ «Академія фінансового управління»,*

Yana Oliinyk

*Doctor of Economic Sciences, Associate Professor,
Head of the Institute of Postgraduate Education,
SESE «The Academy of Financial Management»,
Oleynik_yv@ukr.net*

Алла Зінченко

*к.і.н., доцент, доцент кафедри зв'язків з громадськістю
Національного університету «Києво-Могилянська академія»*

Alla Zinchenko

*PhD, Associate professor at the Department of Public Relations;
National University Kyiv-Mohyla Academy
a.zinchenko@ukma.edu.ua*

ПІДХОДИ ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО КОНТРОЛЬОВАНІ ОПЕРАЦІЇ ПЛАТНИКАМИ ПОДАТКІВ У РЕСПУБЛІЦІ КАЗАХСТАН

APPROACHES TO THE REGULATION OF DISCLOSURE OF INFORMATION ON CONTROLLED TRANSACTIONS BY TAXPAYERS IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Анотація. Досліджено підходи щодо регулювання розкриття інформації про контрольовані операції платниками податків у Республіці Казахстан.

Abstract. Approaches to regulating the disclosure of information about controlled transactions by taxpayers in the Republic of Kazakhstan have been studied.

Аналіз підходів регулювання розкриття інформації про контрольовані операції платниками податків та організаційно-методичного забезпечення розкриття такої інформації в світі є необхідним для удосконалення організаційно-методичного забезпечення розкриття відповідної інформації в Україні.

Аналіз досвіду нормативно-правового забезпечення звітування платниками податків з контрольованих операцій у Республіці Казахстані засвідчив, що звітування платників податків про контрольовані операції здійснюється на основі п.1. ст.7 Закону Республіки Казахстан від 5 липня 2008 року № 67-IV «Про трансфертне ціноутворення» [1]. Окремої форми звітності щодо контрольованих операцій не існує. У формі місцевої звітності з трансфертного ціноутворення є окремий розділ «Контрольовані операції». Формат цієї звітності затверджений Наказом Міністра фінансів Республіки Казахстан «Про затвердження форм місцевої, основної та міждержавної звітностей щодо трансфертного ціноутворення та правил їх заповнення» від 24 грудня 2018 року №1104 (zareestrovaniy u Ministerstvi yustitsii Respubliki Kazakhstan 26 грудня 2018 року №18034) [2].

До контрольованих операцій у Казахстані відносяться операції, які здійснюються місцевим суб'єктом (учасник міжнародної групи, на якого покладено обов'язок щодо подання місцевої звітності) із взаємозалежною стороною, щодо якої здійснюється контроль при трансфертному ціноутворенні [2]. Слід підкреслити, що у звітності відображається інформація щодо матеріальних категорій контрольованих операцій. У формі місцевої звітності була введена межа матеріальності для категорій контрольованих операцій, що включаються до місцевої звітності — 250 000 МРП для загальної суми доходів (витрат) та/або зобов'язань [2]. Тобто суб'єктом звітування є місцевий суб'єкт — учасник міжнародної групи, який у звітному фінансовому році мав матеріальні категорії контрольованих угод (загальна сума доходів (витрат) та (або) зобов'язань за якими у звітному фінансовому році становить не менше 250 000 місячного розрахункового показника, встановленого законом про республіканський бюджет та чинного на перше січня звітного фінансового року). За відсутності у місцевого суб'єкта у звітному фінансовому випадку таких угод, звітність місцевим суб'єктом не надається.

Стосовно кожної матеріальної категорії контрольованих угод, вчинених за участю місцевого суб'єкта, у звіті надається така інформація:

2.1. Опис категорій контрольованих угод, у тому числі закупівля послуг з виробництва, придбання товарів, надання послуг, позики, гарантії з фінансування та виконання зобов'язань, ліцензування нематеріальних активів та обставини, в яких здійснювалися контрольовані операції;

2.2. Суми платежів та надходжень коштів за кожною категорією місцевого обороту (наприклад платежів та надходжень за товари, послуги, роботу, ліцензійних платежів, винагород) у розрізі податкових юрисдикцій, у яких зареєстровані іноземні одержувачі та платники;

2.3. Перелік взаємопов'язаних сторін, які є сторонами у кожній категорії контрольованих операцій, із зазначенням взаємопов'язаності між ними;

2.4. Перелік копій матеріальних угод, що додаються, до цієї звітності, укладених місцевим суб'єктом із взаємопов'язаними сторонами, із зазначенням дати укладання та сторін угоди;

2.5. Функціональний аналіз місцевого суб'єкта та відповідних взаємопов'язаних сторін щодо кожної категорії контрольованих угод;

2.6. Метод трансфертного ціноутворення;

2.7. Найменування взаємопов'язаної сторони, яка обрана як сторона, що перевіряється, обґрунтування вибору;

2.8. Опис припущень, зроблених для застосування методу трансфертного ціноутворення;

2.9. Обґрунтування причин щодо проведення багаторічного аналізу;

2.10. Перелік та опис відібраних порівнянних неконтрольованих операцій, опис методології пошуку зіставних даних та джерела інформації;

2.11. Опис коригувань, що виробляються для забезпечення сумісності;

2.12. Обґрунтування відповідності цін принципу «витягнутої руки»;

2.13. Фінансова інформація, використана для застосування методу трансфертного ціноутворення;

2.14. Відомості про копії діючих угод про трансфертне ціноутворення та податкових постанов, що додаються до цієї звітності [2].

Звіт подається за один календарний рік. Допускається подання звітності:

– в електронному вигляді з повідомленням про прийняття Звітності системою органу державних доходів, яка допускає комп'ютерну обробку інформації, за допомогою системи прийому та обробки податкової звітності органу державних доходів та засвідчується електронним цифровим підписом;

– поштою–рекомендованим листом з отриманням повідомлення від поштового зв'язку;

– у явочному порядку на паперовому носії у 2 (двох) примірниках, 1 (один) з яких повертається учаснику міжнародної групи з позначкою органу державних доходів про прийняття.

Форми та правила заповнення звітності з трансфертного ціноутворення розташовані на інтернет ресурсі Міністерства фінансів Республіки Казахстан [3].

Підсумовуючи, слід зазначити, що якщо підприємства резиденти Республіки Казахстан, здійснюють різні господарські операції з іноземними партнерами, то вони стають учасниками операцій, які регулюється Законом «Про трансферне ціноутворення». Ці операції є контрольованими і у контексті дотримання Закону «Про трансфертне ціноутворення» важливим є обґрунтування відхилення ціни операції від ринкової ціни. У звіті обґрунтовується метод трансфертного ціноутворення щодо кожної категорії контрольованих угод та обґрунтування вибору такого методу, у тому числі з урахуванням умов та обставин матеріальної категорії контрольованих угод (контрольованої угоди). Підходи щодо регулювання розкриття інформації про контрольовані операції платниками податків у Республіці Казахстан ґрунтуються на рекомендаціях Організації Економічного Співробітництва та Розвитку.

Література

1. Закон Республіки Казахстан «Про трансфертне ціноутворення» № 67-IV від 5 липня 2008 року. — URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z080000067_ (дата звернення: 28.03.2023).

2. Наказ Міністра фінансів Республіки Казахстан «Про затвердження форм місцевої, основної та міждержавної звітностей щодо трансфертного ціноутворення та правил їх заповнення» від 24 грудня 2018 року №1104 (zareestrovaniy u Ministertvi yustitsii Respubliki Kazakhstan 26 grudnia 2018 roku №18034). — URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1800018034> (дата звернення: 29.03.2023).

3. Комітет державних доходів Міністерства фінансів Республіки Казахстан. Форми та правила заповнення Звітності з трансфертного ціноутворення. — URL: <https://kgd.gov.kz/ru/content/transfertnoe-cenoobrazovanie-1-1> (дата звернення: 29.03.2023).

References

1. Law of the Republic of Kazakhstan «On Transfer Pricing» No. 67-IV dated July 5, 2008. — URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z080000067_ (дата звернення: 28.03.2023).

2. Order of the Minister of Finance of the Republic of Kazakhstan «On approval of the forms of local, main and interstate reporting on transfer pricing and the rules for filling them out» dated December 24, 2018 No. 1104 (registered at the Ministry of Justice of the Republic of Kazakhstan on December 26, 2018 No. 18034) — URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1800018034> (дата звернення: 29.03.2023).

3. State Revenue Committee of the Ministry of Finance of the Republic of Kazakhstan. Forms and rules for filling out the Transfer Pricing Report. — URL: <https://kgd.gov.kz/ru/content/transfertnoe-cenoobrazovanie-1-1> (дата звернення: 29.03.2023).